

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 003407 15 Uvp
Banjaluka, 08.03.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrše, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Strahinje Ćurkovića, članova vijeća, uz sudjelovanje Sanje Oraščanin zapisničara, u upravnom sporu po tužbi V. S. iz D., koga zastupa R. J., advokat iz D. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 21.05/476-227/14 od 25.12.2014. godine, tužene Republičke uprave za ..., B., u predmetu pretvaranja prava korišćenja zemljišta u pravo svojine, odlučujući po zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 003407 15 U od 29.06.2015. godine, u sjednici održanoj dana 08.03.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 003407 15 U od 29.06.2015. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O zahtjevu tužioca za oslobađanje od plaćanja takse na zahtjev odlučuje nižestepeni sud.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv osporenog akta, bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja P. J. D broj 21.20/476-12/14 od 24.09.2014. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca i B. S. za utvrđivanje prestanka državnog vlasništva i pretvaranja trajnog prava korištenja na gradskom građevinskom zemljištu u pravo svojine na parceli označenoj kao k.č. br. ... „put - neplodno“, u površini od 152 m², upisanoj u z.k. ul. broj .. k.o. O. kao državna svojina s pravom trajnog korištenja V. S., B. S. i A. Ć., a po katastarskom operatu označena kao k.č. broj ... - pri., V. N., ulica u površini od 148 m² posjednik „P. D.“ iz D..

U obrazloženju te presude nižestepeni sud navodi da je u postupku koji je prethodio donošenju osporenog akta činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno, odnosno da je pravilno utvrđeno da je predmetno zemljište po kulturi „ulica“ i da je privedeno planiranoj namjeni, te da služi kao pristupni put stambenim objektima sa jedne i sa druge strane ulice i završava u dijelu gdje graniči sa parcelom ... k.o. D., dakle, ima status javnog dobra na kojem se u smislu člana 7. stav 2. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik RS“ broj 124/08, 58/09 i 95/11, u daljem tekstu: ZSP) ne može steći pravo svojine, pa je nosnovan njegov zahtjev da se upisano trajno pravo korištenja na tom zemljištu u smislu člana 325. ZSP pretvori u pravo svojine. Zbog

navedenog, zahtjev tužioca, a time i njegova žalba protiv prvostepenog rješenja pravilno su odbijeni kao neosnovani, a navodi tužbe su bez uticaja na drugačije odlučivanje, zbog čega se i tužba odbija primjenom odredbe člana 31. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona, drugog propisa ili opšteg akta iz odredbe člana 35. ZUS i ističe da stav suda izražen u presudi nije ispravan, jer da je predmetno zemljište kupio od opštine D. zajedno sa još dva sukorisnika, isključivo iz razloga što je to zemljište bilo potrebno za pristup njihovim stambenim objektima. Predmetna parcela nikada nije ni korištena za javnu upotrebu, već uvijek za pristup njihovim objektima, zbog čega da mu je nejasno po kom osnovu su se u katastarskom operatu upisali „P. D.“, koja činjenica je trebala da se u ovom postupku raspravi, pa utvrđenje upravnih organa i nižestepenog suda da se radi o javnom dobru - ulici, ne odgovara činjeničnom stanju na terenu, a niti upisima u javnim evidencijama. Navodi da tužena nije razmatrala dokaze koji je priložio u spis, a da ih je zanemario i nižestepeni sud, a to je rješenje o dodjeli zemljišta i ugovor o regulisanju međusobnih odnosa, po kom osnovu su oni upisani sa pravom trajnog korištenja, a zanemareno je i da „P. D.“ kao preduzeće ili institucija ne postoje. Shodno navedenom smatra da su ispunjeni uslovi da se njihovo faktičko, a i upisano pravo trajnog korištenja na osnovu odredbe člana 325. ZSP, pretvori u pravo svojine, odnosno susvojine sa upisanim idealnim dijelovima. Ukazuje da je ovo zemljište korišteno kao pristupni put za ove tri porodične kuće, iako oni ne spore ni ostalim prolaznicima i komšijama da ga koriste, ali da je problem nastao kada je na pristupnom putu počelo da se vrši parkiranje vozila i na taj način su oni onemogućeni u pristupu svojim kućama, pa ukoliko se i želi od ovog zemljišta napraviti putno zemljište, odnosno ulica za sve ostale objekte, onda je država obavezna da izvrši eksproprijaciju istog od njih trojice i da im u tom postupku isplati naknadu, pa tek onda da isto upiše kao javno dobro. U sadašnjoj situaciji to je nemoguće posebno jer nema nikakvih dokaza da je ovo zemljište postalo vlasništvo nekog drugog lica, zbog čega su svi navodi tuženog paušalni i nisu zasnovani na valjanim dokazima. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak. Zatražio je i da ga sud oslobodi obaveze plaćanja takse na ovaj zahtjev, jer smatra da bi time došlo do ugrožavanja njegove egzistencije, o čemu je priložio dokaze (ček od penzije i kućnu listu).

Tužena strana u svom odgovoru na zahtjev ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta, bez prijedloga u odnosu na pobijanu presudu.

Razmotrivši zahtjev i pobijanu presudu po odredbama člana 39. ZUS, zatim odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je predmetni postupak pokrenut po zahtjevu tužioca od 06.02.2014. godine za donošenje rješenja o pretvaranju prava korišćenja u pravo vlasništva na osnovu člana 325. ZSP, na naprijed opisanom zemljištu, na kome je upisan sa pravom trajnog korištenja, sa još druga dva sukorisnika, od kojih se zahtjevu u toku postupku pridružio B. S.. U zahtjevu koji je naknadno detaljno obrazložio, je naveo da to zemljište predstavlja pristupni put njegovoj porodičnoj kući, da mu je u tu svrhu i dodjeljeno od strane opštine D., da je za isto platio naknadu i da mu korištenje istog sada ometaju susjedi. Priložio je dokaze u prilog svojih

navoda, rješenje Fonda za ... opštine D. broj 553,694 i 163 od 29.01.1965. godine o dodjeli zemljišta, ugovor o davanju na korištenje gradskog zemljišta broj ..., koji je zaključio dana 09.07.1965. godine sa Fondom za ... opštine D. i priznanicu o uplati naknade za to zemljište, shodno zaključenom ugovoru.

Prvostepeni organ je nakon izvršenog uviđaja na licu mjesta i saslušanja stranaka, te na osnovu nalaza vještaka geometra utvrdio da je predmetna parcela k.č. broj ... u zemljišnoknjižnoj evidenciji uknjižena kao državna svojina sa trajnim pravom korištenja u korist tužioca, B. S. i A. Č., a u katastarskom operatu označena kao k.č. broj . upisana u posjedovni list br. ... k.o. D., kao posjed "P. D.", da je predmetna parcela po kulturi ulica, da je privedena namjeni i da služi kao pristupni put stambenim objektima sa jedne i druge strane ulice, a da se završava u dijelu gdje graniči sa parcelom ... k.o. D., te shodno navedenom zaključio da shodno odredbi člana 7. stav 2. ZSP predstavlja javno dobro, na kojem se ne može sticati pravo svojine. Iz tog razloga zahtjev tužioca i B. S. (koji se naknadno pridružio zahtjevu) je odbijen kao neosnovan.

Međutim tužilac je u žalbi, a potom u tužbi i predmetnom zahtjevu ukazao na nedostatke činjeničnog utvrđenja, koji su za posljedicu imali pogrešnu primjenu materijalnog prava, a ogledaju se u propustu prvostepenog organa da razmotri sve dokaze koje je tužilac priložio uz zahtjev u cilju dokazivanja osnova i svrhe sticanja sada upisanog trajnog prava korištenja. To se odnosi na rješenje Fonda za ... opštine D. broj 553,694 i 163 od 29.01.1965. godine, kojim je predmetno zemljište dodjeljeno tužiocu, B. S. i A. Č. na trajno korištenje radi izgradnje prilaznog puta novosagrađenim objektima. Istim rješenjem naložena je i uknjižba trajnog prava korištenja u njihovu korist, a rješenjem Opštinskog suda Doboj broj Dn 451/1965 od 12.03.1965. godine određena je uknjižba u zemljišnoj knjizi. Ugovorom zaključenim između tužioca i Fonda za ... regulisani su njihovi međusobni odnosi, izvršen obračun naknade za dodijeljeno zemljište i takođe određen upis dodijeljenog prava korištenja u korist tužioca na opisani način, a tu je i dokaz o uplati te naknade. Uz navedeno, bitna činjenica je da je zemljište privedeno namjeni, odnosno izgrađen pristupni put objektima tužioca i lica kojima je zemljište dodijeljeno, a prema nalazu vještaka geometra to zemljište se i sada koristi kao pristupni put objektima imenovanih lica i tužioca, zbog čega je ostao nejasan i nedovoljno obrazložen zaključak da se u konkretnom slučaju radi o javnom dobru. Uz to, to zemljište nije tako upisano, već je upis posjednika „P. D.“ izvršeno nakon avio snimanja (nalaz vještaka geometra), a činjenica da je zemljište po kulturi navedeno kao ulica ne daje mu automatski status javnog dobra, na što tužilac osnovano ukazuje. Taj status se stiče posebnom odlukom nadležnog organa, a potom upisom u zemljišnu knjigu i katastarski operat, što u konkretnom slučaju ne postoji.

S obzirom na sadržaj odredbe člana 325. ZSP, te kod činjenice, da predmetno zemljište nije prešlo u svojinu drugog lica, slijedi da je nepotpuno utvrđeno činjenično stanje za posljedicu imalo pogrešnu primjenu materijalnog prava, na što tužilac takođe osnovano ukazuje. Pri tome, a kako se radi o sukorisničkim odnosima, nije od uticaja činjenica da se zahtjevu tužioca nije pridružio i upisani nosilac prava korišćenja A. Č., kako to pogrešno smatra tuženi.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda

preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

O zahtjevu tužioca za oslobađanje od plaćanja sudske takse odlučioe nižestepeni sud kojem se prema odredbi člana 36. ZUS, zahtjev predaje i koji sud prema odredbama člana 37. i 38. ZUS provodi prethodni postupak, koji uključuje i odluku o naplati odnosno o oslobađanju od plaćanja takse u smislu člana 12. Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik RS“ broj: 73/08).

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić